

Många Grundsundabor deltar i det nya projektet

Under sommaren och hösten 2001 arbetade Grundsunda FramtidsGrupp, tillsammans med handläggare på länsstyrelsen och Örnsköldsviks näringslivskontor fram underlaget till ett nytt projekt.

Det fick under skrivningens gång namnet "Framtiden får aldrig komma som en objuden gäst".

- Vi tyckte att det var ett namn som väl passade in på vad vi ville göra, säger Yvonne Häggström. Vår ambition då - liksom nu - är att inte låta oss överraskas utan förbereda och planera för en ännu bättre framtid i Grundsunda. Det låter ambitiöst men ibland behövs det inte så mycket för att hjälpa utvecklingen på väg.

I projektet deltar skogskoncernen m-real, Grundsunda församling, Länsstyrelsen, Husums företagareförening, Örnsköldsviks kommun, Västerorrlands landsting, Grundsunda FramtidsGrupp. Stiftelsen Spinn, m-realfacken och LOLAB finns också med inom olika områden.

Projektet ägs av Grundsunda FramtidsGrupp, ekonomisk förening, Husum.

Bakgrund:

Det här är bakgrunden till GFG:s ansökan:

"Det är en typisk bruksort i en församling som varit beroende av det stora företagets utveckling.

Det är ju så man brukar beskriva, inte så sällan med en negativ underton, de orter där pappersbruken en gång växte upp och gav lokalbefolkning jobb och därmed trygghet.

Grundsunda, med Husum som centralort, är därvidlag inget undantag.

Husum växte och utvecklades under första halvan av 1900-talet. Från att ha varit en församling och egen kommun med jordbruk och fiske som viktiga inkomstkällor, växte industrialiseringen och inkomsterna hämtades alltmera från skogsindustrin och företaget Mo och Domsjö AB. Som bruksort har Husum anor från 1700-talet då det första sågverket uppfördes. Men det var sedan ångsågen brunnit ner, långt senare, som utvecklingen tog fart.

Fabriken vid Gideälvens mynning byggdes upp av Mo och Domsjö under åren 1915-1918. Årsproduktionen beräknades

till 20 000 ton oblekt massa.

I dag är inte Husumfabriken längre ett MoDo-företag; den strukturomvandling skogsindustrin gick igenom framför allt under de två sista decennierna av 1900-talet påverkade också hela Grundsundabygden. Husumfabriken var något av ett flaggskepp i den stora MoDo-koncernen (med Holmen och Iggesund). Numera finns fabriken, som är en av Europas effektivaste och modernaste, i den stora finska skogskoncernen m-real, tidigare Metsä Serla.

Samhällsbilden har förändrats under det sista decenniet. Fabriken ger fortfarande många sin utkomst, men jobben har blivit färre. De företag som dessutom vuxit upp kring fabriken och skött servicen, kan inte längre känna sig säkra på jobb. Kort sagt: Grundsundabygden med tätorten Husum genomgår en omvandling och 2000-talets första tio år kommer att ställa nya krav på såväl de anställda som samhället och servicen.

Den negativa befolkningsutvecklingen, där var fjärde församlingsbo "försvunnit" sedan 1975, är en ständig källa till oro." Det är åtta år sedan några inom föreningsrörelsen i Grundsunda/Husum kom till insikt att om församlingen och dess invånare även fortsättningsvis ville bli en del av framtiden så behövde de själva påverka den. Inte lita på att andra löste problemen.

Det blev viktigt, för att inte säga nödvändigt, att se till att inte framtiden kom som en objuden gäst!

Det var också vid den här tidpunkten som Grundsunda FramtidsGrupp föddes ur den breda föreningsrörelsen och med företagets stöd. Samverkan blev tidigt ett honnörsord att leva upp till.

Det lokala brukssamhället har, ett par år inpå 2000-talet, blivit lokalt, det vill säga vi finns med både i ett lokalt och globalt perspektiv. Husum har internationaliserats ytterligare!

Redan när den ekonomiska föreningen bildades och första projektet sjösattes, formades GFG:s ändamålsparagraf, som även är det nya projektets övergripande mål:

"Grundsunda FramtidsGrupp har som ekonomisk förening till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intresse genom ekonomisk verksamhet i vilken medlemmarna deltar och arbetar genom

- att komma med förslag och idéer som gör det attraktivt att leva och bo i Husum och Grundsundabygden;
- att nya arbetstillfällen tillskapas i Husum och Grundsundabygden;
- att verka för att ny/alternativ industri/företag tillskapas Grundsundabygden;
- att verka för turismen i Grundsundabygden.
- Att medlemmarna avser att använda sig av föreningens tjänster.

► Forts. Fräsch bygdegård

- Det behöver inte vara några konstigheter. Vi har dessutom duktigt folk häromkring, utrustade med traktorer, kunniga med hammare och spik, så det mesta löser sig, säger Bernt Larsson. Boulebanan är just ett exempel på detta. Området var lite vattensjukt, men med hjälp av traktor, en duktig karl bakom spakarna så förvandlades det vattensjuka området till en funktionell anläggning med plats för sex banor.

- Och där har vi nu tävlingar byarna emellan. Men vi ordnar också med fester och en av de absolut populäraste är en thailändsk kväll i slutet av säsongen. I fjol hade över 100 personer på väntelista - men kunde bara ta emot 75.

Bygdegården rymmer numera också en liten hantverksaffär - det finns möjligheter att både väva och snickra i en separat

byggnad intill - och dessutom hyr man ut lokalen till intresserade företag, föreningar och privatpersoner.

Det finns också drömmar om att bygga ut verksamheten.

- Vi har ju världens möjligheter med husvagnsuppställning, fantastiskt kanotvatten intill och ett bra fiske, säger Gerd. Men tiden räcker inte. Inte nu i alla fall.

Tveklöst är det så att en utbyggd kanotcentral i Nyland och ökad fokusering på fisket skulle ge de aktiva föreningarna ett uppsving och bli ett värdefullt tillskott i turismutbudet för både Grundsunda och kommunen.

FOTNOT: I styrelsen ingår Åke Westin, ordförande, Bernt Larsson, vice, Gerd Edstrand, sekreterare och Yvonne Söderström, kassör.

► Forts. Många Grundsundabor

Projektidé

I projektskrivningen heter det vidare:

“Med utgångspunkt från vår ändamålsparagraf vill vi med vårt nya projekt arbeta för:

- att ta tillvara den kraft som finns i ett brukssamhälle som Husum och utveckla hela församlingen med dess livaktiga byar.
- att utveckla och tydliggöra/marknadsföra Grundsundabygden som ett attraktivt boendialternativ, i tätorten och det kustnära boendet.
- att lyfta fram kvaliteterna i byarna och främja besöksnäringen.
- att bygga nätverk med några av de orter där m-real finns med fabriker, orter som är närbesläktade till struktur, service och befolkning. Kaskö i finska Österbotten och tyska Stockstadt är två av orterna som passar väl in i vårt utvecklingsprojekt.

Vi skall med hjälp av seminarier, i kombination med minimässor, besök och den nya informationsteknologin, lära känna varandras starka sidor och utveckla våra svaga.

Mål

Visionen är att skapa ett trivsammare samhälle och en attraktivare samhälle och en attraktivare boendemiljö med livskvalitet, som kan locka familjer att bosätta sig i Grundsunda, företag att utvecklas och påminna de unga människor som flyttar ut om en miljö som erbjöd en bra uppväxt och skola. Ett samhälle där förståelsen för närsamhällets nya roll i framtiden ökar och där människor aktivt deltar i närsamhällets utveckling.

Projektets övergripande mål:

- Motverka den negativa befolkningsutvecklingen genom att erbjuda attraktivt boende och trygga livsförhållanden.
- Stimulera besöksnäringen så flera kan försörja sig på den och det skall ske genom marknadsföring på papper och nätet.
- Nya jobb och ökad omsättning för företagen inom församlingen.
- Nya jobb i nya branscher, växthus och äldreboende.
- Bredda kulturutbudet nu sedan Husumgården blivit klar.

Ökade kontakter med omvärlden, bland annat på platser där m-real har fabriker.

Nätverksbygge bland företag men också på andra plan.

Insatsområden

Vi har inför det nya projektet analyserat Grundsundas starka och svaga sidor.

De starka:

- Husumfabriken och de många jobben och den positiva utvecklingen där, Botniabanans tillkomst, det rika fritidsutbudet med Salusand som russinet, kustnära boendet, Skeppsmalms fiskeläge, ett rikt föreningsliv, båtlivet, fisket, surströmmingskusten och det kommande museet är några av våra starka sidor.
- Våra svaga sidor är koncentrationen till det Stora Företaget och tilltron att det skall lösa nästan alla problem. Vi behöver växa bland företag från 3-10 anställda och de få som finns över 20 anställda.

Med detta som utgångsläge har vi valt våra insatsområden enligt följande:

- Marknadsföring
- Information, IT
- Boendet för unga, äldre och “äldreäldre”
- Fler jobb för kvinnor och kvinnligt företagande
- Spillvärmens växthus- och hälsoprojekt

Arbetsgruppen för ett grönare Husum har bland mycket annat genomfört en städdag. Och så har man hunnit äta en smaskig tårta också.

- Husum, Grönare Husum.
- Besöksnäringen
- Kulturen som motor i det lokala brukssamhället
- Skolan, barnen och föräldrarna
- Företagen och framtiden
- Ung i Grundsunda
- Föreningarna
- + 60
- Kyrkorna
- Byarna

Vi har under det senaste året samarbetat med Åseda och det är deras modell som ligger till grund för det nya projektet, dock med justeringar så att den passar Grundsunda. De många insatsområdena innebär att vi kan komma att sysselsätta uppemot 500 personer på ideell basis under de tre projektåren. Det innebär en tydlig markering att projektet bygger på en bred bas. Under det tidigare projektet snurrade det mesta kring styrelse och projektledning.”

Förväntat resultat

GFG har, som alla som satsar i projektet, ett förväntat resultat. I projektansökan formulerades det så här:

- En ny samhällsbild, trivsammare.
- Ny kulturell mötesplats.
- Aktivare marknadsföring skall ge besöksnäringen ett uppsving.
- Aktivare marknadsföring, bland annat ny företagskatalog, av företag, varor och tjänster skall ge nya jobb och öka omsättningen. Tio nya jobb, en tioprocentig omsättningsökning (det tidigare projektet gav fem nya företag och 25 jobb).
- Växthus, samarbete med forskning om åldrandet skall ge nya företag/jobb.
- Hejda utflyttningen.

Framtiden

Vi har konstaterat att framtiden inte får komma som en objuden gäst. GFG:s tidigare projekt har redan satt spår efter sig och det nya skall tillföra listan ytterligare positivt innehåll.

De intentioner som GFG står bakom, initierat och lanserat kan nu gå vidare i grupper som Grundsundas företagarförening, Ett grönare Husum, Från Älv till hav.

Grunden skall vara lagt innan utgången av 2004!

Vill ni läsa den långa ansökan på tio A4 så kan ni komma till kontoret eller titta på hemsidan.

Delprojekteten igång

Direkt in på det nya året startade Grundsunda FramtidsGrupp sitt nya projekt. Redan då fanns konturerna av det upplägg GFG tänkt sig, några grupper var till och med igång.

Längst i arbetet har Grönare Husum, skola-föräldra-gruppen och den grupp som jobbar med bredbandsfrågor kommit. Även nättidningen är nu igång med uppdateringar av sådant som hänt inom församlingen.

Så här ser det ut i de olika grupperna i nuläget:

Områdesgrupperna

Marknadsföring, information:

Kontaktperson: Jerry Erixon, tel. 0660-149 90, 070-314 12 50 eller GFG-kontoret 0663-612 12. E-post: prp.musik@telia.com

Fokusering på boendet för gammal och ung; besöksnäring; Grundsundas totala utbud av aktiviteter och sevärheter, företag och utbildning. Skall ske både på web-sidan och på papper. Gruppen har redan presenterat förslag.

Tidning, Grundsunda Tidning, på papper och nätet. Här är premiärnumret; det kommer ytterligare ett par före årsskiftet. På nätet, www.gfg.se, kan ni följa det som händer på hemmaplan. Totalt kommer fem personer att vara inblandade i tidningarna.

IT, hemsida, tekniken.

Hemsidan:

Kontaktperson, Maria Gidlöf, tel. 0663-180 00. E-post: maria.gidlof@m-real.com

Ny hemsida, nytt upplägg, kontinuerlig uppdatering av nyheter, förenings- och företagsservice, anslagstavla, debatt, sport m. m. Arbetet är i full gång och ni ser nu på www.gfg.se uppdateringar. Här kommer också Lars von Ahn, Anette Eglund, Eva Forsberg, Jerry Erixon med flera att medarbeta när organisationen spikas efter sommaren.

Tekniken:

Kontaktperson: Rune Persson, tel. 0663-105 11. E-post: rune.pe@telia.com

Gruppen har redan presenterat en kravspecifikation för bredband för Grundsundas räkning, och därmed knuffat på utvecklingen så inte församlingen hamnar ytterligare på efterkälken. Det finns många inom Grundsunda som är besvikna på Telia som hade utlovat ADSL. Örnsköldsviks kommun är inkopplad på ärendet och det finns pengar att fullfölja en bredbandslösning för Grundsunda. Den 1 september skall upphandlingen förhoppningsvis vara avklarad. I gruppens arbete ingår också att bidra med förslag hur IT-kompetensen höjs inom vårt område.

Boendet

Kontaktperson: Yvonne Häggström, tel 0663-612 12

Mål: Att fler nyanställda och även pendlare skall finna Grundsunda intressant som boendeort; intressera utflyttade att komma tillbaka, skapa fler bostäder för äldre i egna fastigheter som vill flytta in i lägenhet.

Arbetet sker på tre fronter: enkätundersökning bland pendlare hur de ser på Grundsunda;

Äldre: enkätundersökning bland alla +60 om deras behov av hus, lägenheter, äldreboende.

Äldreäldre: arbeta fram ett nytänkande inom en allt större sektor.

Gruppen har haft några sammanträden och dragit upp riktlinjerna. GFG har dessutom haft sittningar med kommunens Tomas Lundgren och äldrevardschefen Christine Larsson.

Grönare Husum.

Kontaktperson: Jan Svensson, tel. 0663-616 93.

Den här gruppen har redan planterat symbolträd för de grupper som driver projektet framåt; den har städad och röjt på samhället så sent som den 28 april då ett 30-tal deltog; den har tagit fram blomsterplanteringar, satt upp flaggor. På programmet finns också uppfräschning av parker, lekparkar, snygga upp grönområdena. I sommar skall dessutom ett antal ungdomar med arbetsledare jobba för att snygga upp samhället ytterligare.

Vi har också fått ett nytt fiskevårdsområde: Prästsjön. Fiskevårdsområdet omfattar sjöarna Prästsjön, Degersjön, Långsjön, Tvärsjön, Fillingsjön, Könsasjön, Högsjön, Kalktjärn, Fanbybäcken med tillhörande vatten. Det är således många vaten inblandade i det nya fiskevårdsområdet. Länsstyrelsen fattar det definitiva beslutet när det nya fiskevårdsområdet vinner laga kraft.

Spillvärme-växthus

Kontaktperson: Ulf Rask, tel. 070-311 47 07, 0660-25 63 03.

En förstudie, med början under hösten, skall klargöra förutsättningarna för att etablera växthusodling i större skala i Husum. Husumfabriken producerar varje dygn massor av spillvärmevatten som kan tas om hand och värma växthusen och därmed ge anläggningen en lägre driftskostnad än normalt.

Med förstudien skall GFG ta fram de ekonomiska fördelarna. I ett längre perspektiv finns också uppvärmningen av fotbollsplanen, möjligen också pool.

Kultur.

Kontaktpersoner: Ingegerd Marklund och Jan Sporre, Husum, Bengt Lindgren, och Jerry Erixon, Örnsköldsvik. Tel. 0663-612 12

Just nu satsar kulturgruppen på att bygga upp en utställning kring den blinde pianisten Reinhold Svensson som gick bort i slutet av 60-talet. Gruppen kartlägger dessutom hans inspelningar och planerar för konsert i höst, i september, om finansieringen löser sig..

Bli gärna medlem i sällskapet det tjänar du på. Medlemsavgiften är 100 kronor - kupong på sidan 11.

Sara Lagerskog, t.h., och Agnetha Alenius – två starka krafter i Skola-föräldra-gruppen.

► Forts. Delprojekt

Skola-föräldragruppen.

Kontaktperson: Sara Lagerskog, 0663-610 85, GFG:s kontor 0663-612 12.

Skola-föräldragruppen har nu varit igång drygt ett år och hunnit med två stora helgevenemang; bordtennistästerskap och disco. I båda fallen handlade det om närmare ett 100-tal deltagare på plats. Gruppen har också genomfört en städdag på skolan som bidragit till att förbättra utemiljön och skall dessutom arbeta för att hem- och skola-verksamheten utvecklas.

Företagarföreningen.

Kontaktperson: Eva Alenius, tel. 0663-100 40.

Grundsunda Företagareförening har nu ett 50-tal medlemmar och aktiverar sig framför allt på två områden: marschallördagen vid julsmytningen och Mini-Sveriges nationaldag första lördagen i maj i samarbete med GFG. Närmast på programmet står en ny företagskatalog som kommer under hösten. Under våren har tre lunchmöten genomförts.

Sture Kassman och Lars Almén är båda aktiva inom +60.

+ 60.

Kontaktpersoner: Lars Almén, tel. 107 49. Sture Kassman, tel. 103 92.

Gruppen är en viktig del i arbetet kring det framtida boendet, men planerar dessutom för andra verksamheter.

Ungdomsgruppen.

Kontaktpersoner: Bengt Söderlind och Örjan Forsberg, tel. 0663-102 01 (Fritidsgården)

Ungdomsverksamheten inom ramen för fritidsgårdens arbete har fått ny luft under vingarna. Med fritidsgården som bas pågår ett utlandsprojekt, ett utbyte med Malta, som redan gett ungdomarna nya och viktiga erfarenheter.

Kyrkorna

Kontaktperson: Lars Eriksson, EFS-kyrkan. 0663-103 90

Kyrkorna samarbetar och skall under hösten forma ett program.

Föreningslivet.

Är som tidigare samlat under HUR:s hatt med Ewa Edberg som ordförande.

Byarna.

Kontaktpersoner: Gerd Edstrand, tel. 0663-310 06 och Ulla- Britt Engström, Ulträ, tel. 0660-25 21 30.

Ulträ, Skeppsmaln, Nyland och Grundsundavallen finns med i projektet och är var för sig aktiva. Ulträ, med Ulträdagen; Nyland med sin boulebana, Skeppsmaln kommer med surströmmingsmuseum och har dessutom "sin" dag och på

Grundsundavallen samsas både turistnäring, -information och hembygdsföreningen. Följ programutbudet under sommaren i lokaltidningen.

Övrigt.

Genom GFG följs också nogsamt arbetet inom trafiknätsanalysen för Husum och den detaljplan som nu granskas för Husumfabriken - den första detaljplanen i fabriken historia. Mycket håller på att hända inom det forna fabriksområdet och terrängen runt omkring.

Sammanfattning.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de första fem månaderna varit livaktiga och att verksamheterna i stort är i gång - men där en del grupper och längre komna med sin verksamhet än andra.

Vi har också kunnat konstatera att GFG:s kontor i Kyrkans hus varit välbesökt och därmed styrks bara vår uppfattning: ett projekt av den omfattning som nu bedrivs inom de 15 arbetsgrupperna vore omöjlig utan en dubbel projektledning.

YVONNE HÄGGSTRÖM- CARIN W. GUNNARSSON
-JERRY ERIXON

GFG:s nya styrelse

Vid GFG:s föreningsstämma nyvaldes Yvonne Häggström som ordförande sedan Agnetha Alenius bett att få återgå till vice-posten. Därmed blir Yvonne arbetande styrelseordförande. Nya i styrelsen blev Thord Persson, Roland Falkdalen, Roger Eriksson, Anette Eglund, Annika Sjöström och Stefan Rönnkvist.

Ordförande:	Yvonne Häggström
Vice ordförande:	Agnetha Alenius
Kassör:	Vakant
Ledamot, 2 år:	Henrik Westling
Ledamot, 2 år:	Lilian Lindström
Ledamot, 2 år:	Thord Persson
Ledamot, 1 år:	Roland Falkdalen
Ersättare:	
Ledamot, 2 år:	Thom Svensson
Ledamot, 2 år:	Dick Gidlöf
Ledamot, 2 år:	Roger Eriksson
Ledamot, 2 år:	Anette Eglund
Ledamot, 2 år:	Vakant
Ledamot, 1 år:	Annika Sjöström
Ledamot, 1 år:	Stefan Rönnkvist

Ungdomsgruppen med Bengt Söderlind har goda kontakter med Malta!